

Opostinsoikeus
Sähköposti

00520 HELSINKI
-ELSINGFORS 52

3.11.1980

Puhelin 1511
Telefon

Till arbetspensionsanstalterna

ÄNDRINGAR I ARBETSPENSIONSLAGARNA

Regeringen har till riksdagen avlåtit en proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om pension för arbetstagare och lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden samt om ändring av 17 § lagen om pension för lantbruksföretagare.

I propositionen föreslås en ändring av arbetspensionslagarna så, att arrangemangen till följd av studieledighet skulle beaktas i stadgandena.

De övriga ändringarna i arbetspensionslagarna är närmast av teknisk natur. Syftet med förslagen är bland annat att precisera ställningen för bolagsman i öppet bolag och för person i ledande ställning i aktiebolag. Enligt förslagen skulle samordningen av i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden avsedda pensioner ändras, utbetalningen av pension till utomlands bosatt utländsk medborgare begränsas samt möjlighet till utbetalning av pension till arbetsgivare som erlagt sjuktidslön införs.

Avsikten är, att ändringarna skall träda i kraft så snart riksdagen har antagit lagarna. Pensionsskyddscentralen utfärdar ett särskilt cirkulär om ändringarna när ändringsförslagen har godkänts.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

BILAGA

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar angående ändring av lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden och 17 § lagen om pension för lantbruksföretagare.

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.

I propositionen föreslås arbetspensionslagarna bli ändrad så, att arrangemangen till följd av studieledighet beaktas i stadgandena. I förslaget ingår även ett antal ändringar av teknisk natur. Dessa går bl.a. ut på att precisera ställningen för bolagsman i öppet bolag, ändra stadgandena om samordning av pensioner enligt

lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden samt att stadga om betalning av pension till utomlands bosatta och till arbetsgivaren, då denne utbetalt lön för sjukdomstid.

Avsikten är att ändringarna skall träda i kraft så snart riksdagen godkänt lagarna.

MOTIVERING.

1. Nuvarande läge och föreslagna ändringar.

Familjebolag och andra bolag.

Lagen om pension för arbetstagare (395/61; APL) gäller även funktionärer i ledande ställning. Enligt lagens 2 § 3 mom. anses dock inte sådan funktionär i ledande ställning, som i aktiebolag antingen ensam eller tillsammans med medlemmar av sin familj äger mer än hälften av bolagets aktiekapital eller som i annat företag eller annan sammanslutning bör anses ha motsvarande bestämmanderätt, såsom stående i arbetsförhållande. Definitionen av den bestämmanderätt som avses i lagrummet har i praktiken förorsakat svårigheter i fråga om bolagsmän i öppet bolag och ansvariga bolagsmän i kommanditbolag. Tolkningar som omfattats på andra områden av arbetsrätten har återspeglats i tolkningen av 2 § 3 mom. APL, vilket har försvårat en ändamålsenlig tillämpning av arbetspensionslagarna.

Då APL trädde i kraft betraktades bolagsmän i öppna bolag och ansvariga bolagsmän i kommanditbolag i regel som självständiga företagare eftersom de självständigt kunde verka på ett sätt som binder andra bolagsmän. Endast i det fall att bolagsmannens arbete i bolaget

grundade sig på ett arbetsavtal tillämpades APL.

Senare frångicks förutsättningen av ett uttryckligt arbetsavtal, och även en bolagsman som arbetade på basis av bolagsavtal kunde anses stå i arbetsförhållande, om storleken av den bolagsandel som han ensam eller tillsammans med familjemedlemmar ägde — vilket i praktiken ansågs utvisa bolagsmannens bestämmanderätt — inte översteg hälften. På grund av det stadgande som bestämmer pensionslönen i APL ansågs tillämpningen av APL emellertid förutsätta att till bolagsmannen skulle betalas en lön som var underkastad skatteförskottsinnehållning.

I nuvarande tillämpningspraxis har även löneförutsättningen förlorat sin betydelse, och det avgörande i tillämpningen av arbetspensionslagarna anses enbart vara storleken av bolagsandelen, vilken anses direkt jämförbar med bolagsmannens bestämmanderätt. Då bolagsandelen överstiger 50 % anses bolagsmannens bestämmanderätt motsvara ett aktiebolags majoritetsaktionärs bestämmanderätt, och på motsvarande sätt anses bolagsmannen stå i arbetsförhållande då han äger 50 % eller mindre av bolaget.

Nytolkningen har lett till en situation där bolagsmän i öppet bolag och ansvariga bolags-

män i kommanditbolag trots att de har en likadan bestämmanderätt omfattas antingen av lagen om pension för företagare (468/69; FöPL) eller av APL beroende på försäkringstidpunkten. En bolagsman, vars andel i bolaget är högst 50 %, kan inte enligt den gällande tolkningen vara omfattad av FöPL ens i det fall att han inte uppburit lön hos bolaget. För att sådana bolagsmän inte skall bli lidande har man i praktiken varit tvungen att för dem beräkna en lön som skall ligga till grund för försäkringspremien enligt APL och för att bestämma den pensionsgrundande lönen. Förutom att denna praxis är tekniskt besvärlig är den även svår att förena med stadgandena i APL.

Syftet med den föreslagna lagen är till denna del att avlägsna tolkningsproblemen och avgöra saken på ett enhetligt sätt. Enligt förslaget anses bolagsman i öppet bolag eller sådana delägare i annat samfund som personligen ansvarar för sammanslutningens förbindelser inte stå i arbetsförhållande enligt arbetspensionslagarna. Härvid blir arbetspensionslagarnas täckningsområde klart i fråga om öppna bolag och olika slags samfund. Stadgandet är entydigt och gränsdragningen motsvarar den allmänna uppfattningen om en delägare som arbetstagare eller självständig företagare.

För aktiebolagens del har det varit avgörande hur stor del delägaren och medlemmar av hans familj ägt av hela aktiekapitalet. Bestämmanderätten i bolag är dock beroende av det röstetal aktieinnehavet medför. Eftersom olika aktier enligt aktiebolags bolagsordning kan medföra olika röstetal, borde stadgandena revideras så, att person i ledande ställning i aktiebolag inte anses stå i arbetsförhållande om han ensam eller tillsammans med medlemmar av sin familj har röstövervikt då beslut fattas om bolagets ärenden.

På grund av lagändringen skulle en del bolagsmän övergå till ett annat pensionssystem. Detta innebär dock inte att deras pensionskydd skulle försvagas, eftersom pensionen i princip växer på samma sätt för såväl dem som står i arbetsförhållande som dem som bedriver företagareverksamhet.

Pension som vuxit för den som före lagändringen försäkrats enligt pensionslagarna för arbetstagare skulle inte påverkas av ändringen, utan denna pension skulle gottskrivas vederbörande som s.k. fribrev.

Samordningen av pensioner.

I 8 § APL ingår allmänna stadganden om samordningen av arbetspensioner sinsemellan och med andra parallella prestationer av pensionsnatur. Utgångspunkt för samordningen är samordningsgrunden, som är ifrågasvarande persons största pensionsgrundande lön eller arbetsinkomst. Om en person samtidigt under minst sex månader i följd har varit sysselsatt i två eller flera arbets- eller tjänsteförhållanden eller företagareverksamheter, sammanräknas förvärvsinkomsterna av dessa vid fastställandet av den största pensionsgrundande lönen. Förfarandet är detsamma, om vederbörande då han får pension som grundar sig på tidigare pensionsfall under minst tre års tid samtidigt har varit sysselsatt i arbets- eller tjänsteförhållande eller företagareverksamhet som berättigar till pension. Härvid förvandlas pensionen till motsvarande lön genom att pensionsbeloppet multipliceras med tio sjättedelar och det sålunda erhållna beloppet läggs till den samtidigt erhållna arbetsförtjänsten.

Det ovan relaterade förfarandet vid sammanräkningen av samtida arbetsinkomster eller arbets- och pensionsinkomster gäller dock inte arbete som lyder under lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/62; KAPL). För deras vidkommande finns i 5 § 5 mom. KAPL ett särskilt stadgande, enligt vilket såsom lön för arbete som lyder under KAPL vid bestämmandet av samordningsgrunden får användas den för ifrågasvarande arbetsbeteckning fastställda medellönen, om denna är större än den faktiska lönen. Då medellönen enligt 5 § 1 mom. förordningen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (184/62) fastställs årligen så, att den motsvarar de i sådant arbete under det föregående kalenderåret i medeltal erlagda lönerna per tidsenhet, har det kunnat antas att medellönen i stort sett motsvarar de faktiska inkomsterna även i det fall att den som utfört under KAPL lydande arbete samtidigt haft annat förvärvsarbete.

I praktiken har det emellertid visat sig att ovan nämnda specialstadganden i KAPL leder till ofördelaktigare resultat än stadgandena i APL, dvs. att KAPL:s samordningsstadganden klart minskar pensionen lättare. Dessutom bör det konstateras att speciellt de företagare som omfattas av lagen om pension för lantbruksföretagare (467/69; LFöPL) ofta parallellt är sys-

selsatta i arbeten som lyder under KAPL. I dessa fall är det allmänt att medellönen enligt KAPL blir samordningsgrund och att den pension som sålunda bestäms efter samordningen inte alls stiger på grundvalen av försäkring enligt LFöPL. Missförhållandet är desto större, då lantbruksföretagarna är självständiga företagare som finansierar sin försäkring delvis med egna premier.

På grund av det ovan anförda föreslås stadgandena ändrade så, att i fråga om arbete som lyder under KAPL alternativt med det nuvarande förfarandet kunde tillämpas ett sammanräkningsförfarande som påminner om det som iaktas i fråga om arbeten som lyder under andra arbetspensionslagar. Förutsättning vore att annat tjänste- eller arbetsförhållande än sådant som lyder under KAPL eller företagarkerksamheten har fortgått under sådant kalenderår eller på tidigare pensionsfall grundad pension under minst tre på varandra följande sådana kalenderår, varunder arbetstagaren i arbete som lyder under KAPL har förtjänat minst 800 mark uttryckt i index för 1962, dvs. 5 320 mark enligt index för innevarande år. Härvid kunde, då samordningsgrunden fastställs, genomsnittet per månad av de löner, som under ifrågavarande kalenderår erhållits för arbete som lyder under KAPL läggas till månadsförtjänsten av parallellt arbets- eller tjänsteförhållande eller parallell företagarkerksamhet eller till den lön som motsvarar parallell pension.

Ändringen skulle föranleda korrigeringar i 8 § 3 mom. APL, varjämte till 5 § KAPL skulle fogas ett nytt 6 mom.

Studieledighet.

Enligt arbetspensionslagstiftningen beviljas invalidpension som heffektiv pension dvs. så, att såsom till pension berättigande beaktas tiden från invaliditetens början till pensionsåldern under förutsättning att arbetstagaren en kort tid före arbetsförmågans början hört till de aktivt försäkrade. Kravet är i regel uppfyllt, om det inte är längre tid än ett år mellan det sista arbetsförhållandets upphörande och arbetsförmågans början. Arbetsavtalets upphörande definieras härvid såsom i 2 § 2 mom. APL är stadgat. I arbetspensionslagstiftningen har uppmärksamhet fäst vid sådana situationer där arbetstagaren av särskilt godtagbart skäl varit borta från arbetslivet, t.ex. på grund av arbetslöshet och i fråga om kvinnliga försäkrade värden av små

barn. Därför har det stadgats att den ovan nämnda tiden om ett år förlängs med de dagar för vilka arbetstagaren har erhållit i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor avsett dagunderstöd. Likaså finns det ett stadgande om kvinnliga arbetstagare som är borta från arbetet på grund av värden av barn som är yngre än tre år.

Då stiftandet av lagen om studieledighet (273/79) ledde till en ny situation där arbetstagaren är borta från förvärvsarbete av godtagbart skäl, synes det ändamålsenligt att dessa fall skulle behandlas på samma sätt som ovan nämnda. Därför föreslås att till 6 § 3 mom. APL fogas ett stadgande, enligt vilket till den tid om 360 dagar som avses däri inte räknas den tid för vilken arbetstagaren erhållit studieledighet. Stadgandet kommer även att tillämpas på pensionsförsäkring enligt LFöPL och FöPL. I KAPL 7 § 1 mom. finns ett särskilt stadgande om heffektivt invalidpension, vilket grundar sig på samma princip som det i APL. Därför föreslås att till KAPL fogas ett motsvarande stadgande.

Utbetalning av pension till utomlands bosatt.

I arbetspensionslagarna finns inget direkt stadgande om utbetalningen av pension till pensionstagare som är bosatta utomlands. Eftersom antalet dylika fall ökat avsevärt synes det nödvändigt att stadga om saken. Enligt internationell praxis föreslås det bli stadgat att våra egna medborgares arbetspensioner skulle utbetalas utomlands utan begränsningar. Ändringarna föreslås intagna i 9 a § APL.

Utbetalningen av pensioner till främmande länders medborgare är i allmänhet begränsad. Praxis härvidlag är mycket skiftande, men i många länder förefaller regeln vara att pensionen inte utbetalas till fullt belopp till främmande lands medborgare efter utflyttningen från landet. Från denna begränsning har staterna i allmänhet varit beredda att avstå på grundvalen av ömsesidiga socialskyddsavtal.

Det förefaller ändamålsenligt att stadga att till främmande lands medborgare inte skulle betalas arbetspension utomlands annat än med särskilt medgivande av pensionsskyddscentralen. Pensionsskyddscentralen kunde beakta huruvida ifrågavarande land betalar pension även till finska medborgare som flyttat bort från landet. Även andra särskilda omständigheter, t.ex. det att främmande lands medborgare har arbetat mycket länge i Finland eller att han av skäl

som är oberoende av honom själv varit tvungen att flytta till utlandet, kunde beaktas då beslut om utbetalning av pensionen fattas. Även dessa stadganden skulle tas in i 9 a § APL.

Premieförskott som erläggs av centralkassan för arbetslöshetskassorna.

Enligt gällande 12 a § APL uppbärs hos centralkassan för arbetslöshetskassorna årligen en försäkringspremie som är avsedd att täcka de kostnader som uppstår till följd av det i APL, KAPL och lagen om sjömanspensioner (72/56) avsedda arbetslöshetstillägget. För att social- och hälsovårdsministeriet skall kunna bestämma att förskott uppbärs på denna försäkringspremie föreslås att ett stadgande härom fogas till lagen. Även för centralkassan för arbetslöshetskassorna är det praktiskt med en förskottsuppbörd, eftersom betalningstidpunkterna då kan anpassas smidigt till kassans penningmedel. Pensionsskyddscentralen skulle gottgöra pensionsanstalterna de förskott centralkassan för arbetslöshetskassorna erlagt på försäkringspremierna och den med förskotten minskade slutliga premien i form av förskott enligt ansvarsfördelningen. Pensionsanstalternas andelar av förskotten på försäkringspremierna skulle bestämmas på samma grunder som andelarna av den slutliga försäkringspremien.

Hänvisningar till lagen om försäkringsbolag.

I 13 § 3 mom. APL, i 11 § 2 mom. KAPL och i 17 § 2 mom. LFöPL finns hänvisningar till 47 § lagen om försäkringsbolag. I den nya lagen om försäkringsbolag (1062/79), som trädde i kraft vid ingången av detta år, ingår detta stadgande i 10 kap. 3 §. En revidering av hänvisningsstadgandena rörande detta föreslås bli gjord i arbetspensionslagarnas ovan nämnda stadganden.

Beaktande av lön för sjukdomstid.

Då invalidpensioner beviljas framgår det ofta att arbetsgivaren utbetalt lön för sjukdomstiden till arbetstagaren före övergången till invalidpension. Invalidpensionen börjar utgå vid ingången av den kalendermånad som följer på den under vilken arbetsförmågan uppstått. Sålunda betalas pensionen mycket ofta retroaktivt, varvid pensionen och lönen för sjukdomstiden kan beröra samma tid. I praktiken är

arbetsgivaren tvungen att av arbetstagaren få en fullmakt, på basen av vilken den retroaktiva invalidpensionen betalas till arbetsgivaren. Av de invalidpensioner som årligen beviljas enligt APL är nästan en femtedel dylika fullmaktsfall. Eftersom detta arrangemang har visat sig besvärligt i praktiken, föreslås att till APL fogas en ny 19 c §, med stöd av vilken den invalidpension som pensionsanstalten betalt retroaktivt på ansökan skulle utgå till den arbetsgivare som betalt lön till arbetstagaren för motsvarande sjukdomstid. Pensionen skulle utgå till arbetsgivaren högst med det belopp som denne utbetalt i lön för sjukdomstiden och under förutsättning att arbetsgivarens ansökan görs innan pensionen har betalats retroaktivt.

Pensionen skulle inte betalas till arbetsgivaren till den del pensionen på grundvalen av 4 § 3 mom. APL skall utges till sjukförsäkringsfonden. Pensionen skulle inte heller betalas till arbetsgivaren till den del denne enligt annan lag fått ersättning för den lön som han utbetalt för sjukdomstiden. Det föreslagna stadgandet i APL 19 c § skulle tillämpas även i fall som avses i KAPL.

2. Propositionens ekonomiska verkningar.

De föreslagna ändringarna är till stor del tekniska korrigeringar, som inte skulle föranleda särskilda merkostnader. Det är i detta skede svårt att beakta vilka kostnader studielidigheten medför för invalidpensionsskyddet. På basen av synnerligen osäkra antaganden skulle merkostnaderna under de närmaste åren uppgå till knappa 200 000 mark per år. Merkostnader av samma storlek beräknas även uppstå till följd av den ändrade samordningen av pensioner enligt KAPL. Statens andel av merkostnaderna skulle sannolikt bli liten; den skulle under de närmaste åren uppgå till mindre än 50 000 mark per år.

3. Ikraftträdande.

De föreslagna lagarna är avsedda att bringas i kraft så snart riksdagen godkänt dem. De tekniska ändringar vilka till följd av den nya lagen om försäkringsbolag (1062/79), som trädde i kraft den 1 januari 1980, skall göras

i 13 § APL, 11 § KAPL och 17 § LFöPL skulle tillämpas från början av innevarande år.

Med stöd av vad ovan anförts föreläggs Riksdagen till antagande följande lagförslag:

1.

Lag

angående ändring av lagen om pension för arbetstagare.

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 2 § 3 mom., 6 § 3 mom., 8 § 3 mom., 9 a §, 12 a § 1 mom. och 13 § 3 mom. lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare (395/61), dessa lagrum sådana de lyder, 2 § 3 mom. i lag av den 30 december 1965 (707/65), 6 § 3 mom. i lag av den 9 februari 1979 (151/79), 8 § 3 mom i lag av den 29 december 1972 (934/72), 9 a § i lag av den 21 mars 1969 (192/69), 12 a § 1 mom. i lag av den 18 april 1980 (281/80) och 13 § 3 mom. i lag av den 20 december 1968 (690/68), samt fogas till lagen en ny 19 c § som följer:

2 §.

I arbetsförhållande böra även anses stå aktiebolags funktionär i ledande ställning och person i ledande ställning i annat samfund, dock icke om han är sådan funktionär i ledande ställning i aktiebolag att han antingen ensam eller tillsammans med medlemmar av sin familj äger mer än hälften av bolagets aktiekapital eller att röstetalet för de aktier som de äga utgör mer än hälften av röstetalet för alla aktier, ej heller om han är sådan person i ledande ställning i annat samfund som bör anses ha motsvarande bestämmanderätt i samfundet. Bolagsman i öppet bolag eller sådan delägare i annat samfund som är personligen ansvarig för samfundets förbindelser anses ej vid tillämpningen av denna lag stå i arbetsförhållande.

6 §.

Har invaliditet inträtt innan 360 sådana dagar, för vilka arbetstagaren icke erhållit i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor avsett dagunderstöd eller i lagen om studieleddighet (273/79) avsedd studieleddighet, förflutit från arbetsförhållandets upphörande, räknas vid fastställandet av invalidpension, som beviljas på grund av detta arbetsförhållande, såsom till pension berättigande tid även tiden mellan invaliditetens början och uppnåendet av pensionsåldern. Har arbetsförhållande icke fortgått minst fyra månader, räknas på grund av detsamma såsom till pension berättigande tid den tid som återstår till pensionsålderns

uppnående endast försåvitt arbetstagaren icke på grund av arbets- eller tjänsteförhållande eller företagaverksamhet, som begynt före förstnämnda arbetsförhållande, äger rätt till ett i lag stadgat eller på offentlig pensionsstadga grundat pensionsskydd sålunda, att vid fastställandet av hans i enlighet därmed utgående invalidpension sagda tid eller motsvarande arbetsförtjänst redan beaktas. Vad ovan i detta moment stadgats tillämpas likväl icke vid uträkning av beloppet av ålderspension eller av sådan invalidpension, för vilken den till grund liggande arbetsförmågan begynt efter det år då arbetstagaren uppnådde 63 års ålder, såvida arbetstagaren icke under det år han uppnådde sagda ålder, med beaktande även av under sagda år avslutat arbetsförhållande i dess helhet, haft under denna lag lydande arbete sammanlagt minst fyra månader. Likaså räknas vid fastställande av kvinnlig arbetstagares invalidpension den tid som återstår till uppnåendet av pensionsåldern såsom till pension berättigande tid, såvida hon under tiden efter det sagda 360 dagar förflutit och invaliditeten börjat, vilken tid får uppgå till högst nio år, haft i 4 § 5 mom. avsett barn som är yngre än tre år, dock ej, såvida den tid som återstår till pensionsålderns uppnående eller motsvarande arbetsförtjänst, utan att barnavårdstiden på sagda sätt beaktas, skall räknas såsom till pension berättigande tid på grund av annat arbets- eller tjänsteförhållande eller företagaverksamhet. Har sådan kvinnlig arbetstagares arbetsförhållande icke fortgått minst fyra månader, gäller om fastställande av till

pension berättigande tid i tillämpliga delar vad ovan i detta moment är stadgat.

8 §.

Är arbetstagare utan avbrott under en tid av minst sex månader samtidigt sysselsatt i två eller flera till nedan i 4 mom. avsedd grundpension berättigande arbets- eller tjänsteförhållanden eller företagarverksamheten, sammanräknas motsvarande pensionsgrundande löner och arbetsinkomster vid fastställandet av samordningsgrunden. Har arbetstagare omedelbart före pensionsfallet på grund av tidigare pensionsfall erhållit grundpension eller annan därmed jämförlig, på arbets- eller tjänsteförhållande grundad pension eller ock ålderdoms- eller invaliditetspension enligt lagen om sjömanspensioner och har han samtidigt under minst tre år stått i sådant arbets- eller tjänsteförhållande eller bedrivit sådan företagarverksamhet, som berättigar till nedan i 4 mom. avsedd grundpension, lägges vid bestämmandet av samordningsgrunden till den pensionsgrundande lönen eller arbetsinkomsten i nämnda arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet 10/6 av beloppet av den tidigare pensionen. Beträffande tillämpningen av detta moment på arbetsförhållanden som lyda under lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden eller på företagarverksamhet som lyder under sagda lag gäller likväl vad därom är stadgat i nämnda lag.

9 a §.

Pension enligt denna lag utbetalas även till finsk medborgare som är bosatt utomlands. Av särskilda skäl kan pensionsskyddscentralen besluta, att pension får utbetalas även till annan än finsk medborgare trots att han är bosatt utomlands.

På grundvalen av ömsesidigt avtal med främmande stat kan genom förordning stadgas undantag från stadgandena i 1 mom. Under samma förutsättningar kan genom förordning stadgas även andra undantag från stadgandena i denna lag.

12 a §.

För täckande av det ansvar och de kostnader, som beaktandet av arbetslöshetstid förorsakar pensionsanstalter som bedriva i denna lag och i lagen om pension för arbetstagare i

kortvariga arbetsförhållanden avsedd verksamhet samt den i lagen om sjömanspensioner avsedda sjömanspensionskassan, skall den i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor avsedda centralkassan för arbetslöshetskassorna inom tid, som bestämmes av social- och hälsovårdsministeriet, ärligen till pensionsskyddscentralen erlægga en försäkringspremie, som beräknas enligt ett av social- och hälsovårdsministeriet fastställt procenttal av de stödagifter centralkassan erlagt. Detta procenttal skall fastställas så, att i försäkringspremie enligt uppskattning inflyter samma belopp, som skulle erhållas, om för löner, som motsvara i 7 b § avsedda arbetslöshetsunderstöd, skulle erläggas en mot medelpremien enligt denna lag svarande premie. På framställning av pensionsskyddscentralen kan social- och hälsovårdsministeriet bestämma att förskott på ovan avsedd försäkringspremie skall erläggas.

13 §.

Premie- och placeringskreditförsäkring skola upptagas i pensionsskyddscentralen, såframt ej social- och hälsovårdsministeriet medgivit, att de regleras på annat sätt. Pensionsskyddscentralen är skyldig att bevilja och hålla i kraft sådan försäkring, likväl under förutsättning att för kreditförsäkringsbeloppet, till den del det överstiger ett av social- och hälsovårdsministeriet på förslag av pensionsskyddscentralen fastställt gränobelopp, vid anfordran ställes i 10 kap. 3 § 1 mom. lagen om försäkringsbolag (1062/79) avsedd eller av pensionsskyddscentralen godkänd annan säkerhet.

19 c §.

Har pensionsanstalt beviljat arbetstagare invalidpension retroaktivt och har arbetsgivaren för samma tid till honom utbetalt lön för sjukdomstiden, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren under förutsättning att arbetsgivarens ansökan inkommit till pensionsanstalten innan den pension som skall betalas retroaktivt utgivits, likväl högst till det belopp som utbetalts i lön för samma tid. Pensionen utbetalas icke till arbetsgivaren till den del den på grund av 4 § 3 mom. skall utges till sjukförsäkringsfonden, ej heller i det fall att arbetsgivaren med stöd av denna lag

erhållit ersättning för den lön som han utbetalt för sjukdomstiden.

Denna lag träder i kraft den 198 .
Lagens 13 § tillämpas likväl från och med den 1 januari 1980.

Denna lags 2 § 3 mom. tillämpas på sådant i lagrummet avsett förhållande, som ligger till grund för pensionsskyddet, i fråga om tid som löper medan lagen är i kraft.

2.

Lag

angående ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden.

I enlighet med riksdagens beslut ändras 7 § 1 mom. och 11 § 2 mom. lagen den 9 februari 1962 om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/62), dessa lagrum sådana de lyder, 7 § 1 mom. i lag av den 9 februari 1979 (152/79) och 11 § 2 mom. i lag av den 22 november 1963 (526/63), samt fogas till 5 §, sådan den lyder delvis ändrad genom lagar av den 29 december 1972 och den 28 juli 1978 (935/72 och 594/78), ett nytt 6 mom., varvid det nuvarande 6 mom. blir 7 mom., som följer:

5 §.

Har i 8 § 3 mom. lagen om pension för arbetstagare avsett annat arbets- eller tjänsteförhållande än sådant varom stadgas i denna lag eller annan än däri avsedd företagarverksamhet fortgått under sådant kalenderår, eller i nämnda moment avsedd pension under minst tre på varandra följande sådana kalenderår, varunder arbetstagaren i arbete som avses i denna lag har förtjänat minst 800 mark, sammanräknas för bestämmande av samordningsgrunden den i arbete som avses i denna lag uppburna lönen och den i annat tjänste- eller arbetsförhållande eller i annan företagarverksamhet samtidigt erhållna förtjänster eller den samtidiga pensionen på sätt därom stadgas i nämnda moment. Härvid användes såsom lön, som erhållits i arbete som avses i denna lag, genomsnittet per månad av de under ifrågavarande parallella kalenderår i dylikt arbete uppburna faktiska lönerna. Vad ovan är stadgat utgör ej hinder för användande av ovan i 5 mom. avsedd medellön såsom samordningsgrund, om detta leder till ett förmånligare resultat för arbetstagaren.

7 §.

Har till invalidpension berättigad arbetstagare omedelbart före inträdet av den sjukdom

eller uppkomsten av det lyte eller den skada, som utgör den huvudsakliga orsaken till invaliditeten, under en tid av 540 sådana dagar, för vilka han icke erhållit i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor (125/34) avsett dagunderstöd eller i lagen om studieledighet (273/79) avsedd studieledighet, i arbete som avses i denna lag förtjänat minst 800 mark, beaktas såsom pensionsgrundande lön även den lön, som han skulle ha förtjänat från invaliditetens början till dess han uppnått pensionsåldern. På samma sätt förfares om kvinnlig arbetstagare under den tid av högst nio år omedelbart före inträdet av den sjukdom eller uppkomsten av det lyte eller den skada, som utgör den huvudsakliga orsaken till invaliditeten, haft i 4 § 5 mom. lagen om pension för arbetstagare avsett barn som är yngre än tre år och den i första meningen avsedda tidsperioden om 540 dagar under sagda tid löpt till ända, såframt icke den tid som återstår till pensionsålderns uppnående eller motsvarande arbetsförtjänst, utan beaktande av sagda barnavårdstid, skall räknas såsom berättigande till pension på grund av annat arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet. Det årliga beloppet av ovan sagda lön förutsättes uppgå till samma i enlighet med 9 § lagen om pension för arbetstagare justerade belopp i mark, för vilket på grund av arbetstagarens arbetsförhållande i genomsnitt erlagts försäkringspremie i enlighet

med denna lag under de kalenderår, under vilka han i arbete, som avses i denna lag, förtjänat minst 800 mark, eller, om han under inget kalenderår förtjänat minst detta belopp, till samma belopp som nämnda gränobelopp. Löner, vilka införtjänats före 23 års ålder, beaktas dock endast, om de förtjänats under det kalenderår, under vilket den sjukdom, det lyte eller den skada, som utgör den huvudsakliga orsaken till invaliditeten, uppkommit, eller under vilket den ovan i andra meningen avsedda tidsperioden om 540 dagar löpt till ända, eller under tre kalenderår omedelbart före förstnämnda år. Vid beräkning av ovan avsedda belopp i mark, för vilket i genomsnitt erlagts försäkringspremie, beaktas icke tid, för vilken arbetstagaren före början av det kalenderår, som omedelbart föregått pensionsfallet, erhållit dagunderstöd i enlighet med lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor. Angående beräkningen av beloppet i mark stadgas närmare genom förordning.

11 §.

Placeringarna skola göras med beaktande

3.

Lag

angående ändring av 17 § lagen om pension för lantbruksföretagare.

I enlighet med riksdagens beslut ändras 17 § 2 mom. lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare (467/69) som följer:

17 §.

Placeringarna skall göras med beaktande av trygghet, realvärdets bevarande, avkastning och pensionsanstaltens betalningsberedskap. Säkerheten för placering skall utgöra i 10 kap. 3 § 1 mom. 1—4 punkterna lagen om försäkringsbolag (1062/79) nämnda eller till sin

av trygghet, avkastning och arbetspensionskassans solvens. Vid bedömningen av tryggheten bör avseende även fästas vid bevarandet av placeringarnas realvärde. Såframt säkerheten för placering icke utgör i 10 kap. 3 § 1 mom. 1—4 punkterna lagen om försäkringsbolag (1062/79) nämnda eller till sin art och säkerhet därmed jämförbara värdepapper eller förbindelser eller fast egendom, som till sitt värde motsvarar placeringen, skall som säkerhet för placeringen upptagas placeringskreditförsäkring i pensionsskyddscentralen.

Denna lag träder i kraft den 1980. Lagens 11 § tillämpas likväl från och med den 1 januari 1980.

Denna lags 5 § 6 mom. tillämpas på pension, som grundar sig på pensionsfall som inträffat under lagens giltighetstid.

I 5 § 6 mom. och 7 § 1 mom. av denna lag stadgade markbelopp motsvarar det för år 1962 fastställda löneindextalet.

art och säkerhet därmed likställbara värdepapper eller förbindelser eller fast egendom, som till sitt värde motsvarar placeringen, eller ock placeringskreditförsäkring, vilken beviljats av pensionsskyddscentralen.

Denna lag tillämpas från och med den 1 januari 1980.

Helsingfors den 24 oktober 1980.

Republikens President

Social- och hälsovårdsminister

1.

Lag

angående ändring av lagen om pension för arbetstagare.

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 2 § 3 mom., 6 § 3 mom., 8 § 3 mom., 9 a §, 12 a § 1 mom. och 13 § 3 mom. lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare (395/61),

dessas lagrum sådana de lyder, 2 § 3 mom. i lag av den 30 december 1965 (707/65), 6 § 3 mom. i lag av den 9 februari 1979 (151/79), 8 § 3 mom. i lag av den 29 december 1972 (934/72), 9 a § i lag av den 21 mars 1969 (192/69), 12 a § 1 mom. i lag av den 18 april 1980 (281/80) och 13 § 3 mom. i lag av den 20 december 1968 (690/68), samt

fogas till lagen en ny 19 c § som följer:

Gällande lag.

Förslag.

2 §.

Såsom stående i arbetsförhållande böra även anses aktiebolags funktionär i ledande ställning och person i ledande ställning i annat företag eller annan sammanslutning, dock icke sådan funktionär i ledande ställning i aktiebolag, som antingen ensam eller tillsammans med medlemmar av sin familj äger mer än hälften av bolagets aktiekapital, ej heller sådan person i ledande ställning i annat företag eller annan sammanslutning, som bör anses hava motsvarande bestämmanderätt i företaget eller sammanslutningen.

I arbetsförhållande böra även anses stå aktiebolags funktionär i ledande ställning och person i ledande ställning i annat samfund, dock icke om han är sådan funktionär i ledande ställning i aktiebolag att han antingen ensam eller tillsammans med medlemmar av sin familj äger mer än hälften av bolagets aktiekapital eller att röstetalet för de aktier som de äga utgör mer än hälften av röstetalet för alla aktier, ej heller om han är sådan person i ledande ställning i annat samfund som bör anses ha motsvarande bestämmanderätt i samfundet. Bolagsman i öppet bolag eller sådan delägare i annat samfund som är personligen ansvarig för samfundets förbindelser anses ej vid tillämpningen av denna lag stå i arbetsförhållande.

6 §.

Har invaliditet inträtt innan 360 sådana dagar, för vilka arbetstagaren icke erhållit i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor avsett dagunderstöd, förflutit från arbetsförhållandets upphörande, räknas vid fastställandet av invalidpension, som beviljas på grund av detta arbetsförhållande, såsom till pension berättigande tid även tiden mellan invaliditetens början och uppnåendet av pensionsåldern. Har arbetsförhållande icke fortgått minst fyra månader, räknas på grund av detsamma såsom till pension berättigande tid den tid som åter-

Har invaliditet inträtt innan 360 sådana dagar, för vilka arbetstagaren icke erhållit i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor avsett dagunderstöd eller i lagen om studieleddighet (273/79) avsedd studieleddighet, förflutit från arbetsförhållandets upphörande, räknas vid fastställandet av invalidpension, som beviljas på grund av detta arbetsförhållande, såsom till pension berättigande tid även tiden mellan invaliditetens början och uppnåendet av pensionsåldern. Har arbetsförhållande icke fortgått minst fyra månader, räknas på grund av

Gällande lag.

står till pensionsålderns uppnående endast försåvitt arbetstagaren icke på grund av arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarkerksamhet, som begynt före förstnämnda arbetsförhållande, äger rätt till i lag stadgat eller på offentlig pensionsstadga grundat pensionskydd sålunda, att vid fastställandet av hans i enlighet därmed utgående invalidpension sagda tid eller motsvarande arbetsförtjänst redan beaktas. Vad ovan i detta moment stadgats tillämpas likväl icke vid uträkning av beloppet av ålderspension eller av sådan invalidpension, för vilken den till grund liggande arbetsförmågan begynt efter det år då arbetstagaren uppnådde 63 års ålder, såvida arbetstagaren icke under det år han uppnådde sagda ålder, med beaktande även av under sagda år avslutat arbetsförhållande i dess helhet, haft under denna lag lydande arbete sammanlagt minst fyra månader. Likaså räknas vid fastställande av kvinnlig arbetstagares invalidpension den tid som återstår till uppnåendet av pensionsåldern såsom till pension berättigande tid, såvida hon under tiden efter det sagda 360 dagar förflutit och invaliditeten börjat, vilken tid får uppgå till högst nio år, haft i 4 § 5 mom. avsett barn som är yngre än tre år, dock ej, såvida den tid som återstår till pensionsålderns uppnående eller motsvarande arbetsförtjänst, utan att barnavårdstiden på sagda sätt beaktas, skall räknas såsom till pension berättigande tid på grund av annat arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarkerksamhet. Har sådan kvinnlig arbetstagares arbetsförhållande icke fortgått minst fyra månader, gäller angående fastställande av till pension berättigande tid i tillämpliga delar vad ovan i detta moment är stadgat.

Förslag.

detsamma såsom till pension berättigande tid den tid som återstår till pensionsålderns uppnående endast försåvitt arbetstagaren icke på grund av arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarkerksamhet, som begynt före förstnämnda arbetsförhållande, äger rätt till *ett* i lag stadgat eller på offentlig pensionsstadga grundat pensionskydd sålunda, att vid fastställandet av hans i enlighet därmed utgående invalidpension sagda tid eller motsvarande arbetsförtjänst redan beaktas. Vad ovan i detta moment stadgats tillämpas likväl icke vid uträkning av beloppet av ålderspension eller av sådan invalidpension, för vilken den till grund liggande arbetsförmågan begynt efter det år då arbetstagaren uppnådde 63 års ålder, såvida arbetstagaren icke under det år han uppnådde sagda ålder, med beaktande även av under sagda år avslutat arbetsförhållande i dess helhet, haft under denna lag lydande arbete sammanlagt minst fyra månader. Likaså räknas vid fastställande av kvinnlig arbetstagares invalidpension den tid som återstår till uppnåendet av pensionsåldern såsom till pension berättigande tid, såvida hon under tiden efter det sagda 360 dagar förflutit och invaliditeten börjat, vilken tid får uppgå till högst nio år, haft i 4 § 5 mom. avsett barn som är yngre än tre år, dock ej, såvida den tid som återstår till pensionsålderns uppnående eller motsvarande arbetsförtjänst, utan att barnavårdstiden på sagda sätt beaktas, skall räknas såsom till pension berättigande tid på grund av annat arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarkerksamhet. Har sådan kvinnlig arbetstagares arbetsförhållande icke fortgått minst fyra månader, gäller *om* fastställande av till pension berättigande tid i tillämpliga delar vad ovan i detta moment är stadgat.

8 §.

Är arbetstagare utan avbrott under en tid av minst 6 månader samtidigt sysselsatt i två eller flera till ovan i 4 mom. 1 *punkten* eller 3—11 *punkten* avsedd grundpension berättigade eller flera till ovan i 4 mom. 1 *punkten* eller företagarkerksamhet, sammanräknas motsvarande pensionsgrundande löner och arbets-

Är arbetstagare utan avbrott under en tid av minst sex månader samtidigt sysselsatt i två eller flera till *nedan* i 4 mom. avsedd grundpension berättigade arbets- eller tjänsteförhållanden eller *företagarverksamheten*, sammanräknas motsvarande pensionsgrundande löner och arbetsinkomster vid fastställandet av sam-

Gällande lag.

inkomster vid fastställandet av samordningsgrunden. Har arbetstagare omedelbart före pensionsfallet på grund av tidigare pensionsfall erhållit grundpension eller annan därmed jämförlig, på arbets- eller tjänsteförhållande grundad pension eller ock ålderdoms- eller invaliditetspension enligt lagen om sjömanspensioner och har han samtidigt under minst 3 år stått i sådant arbets- eller tjänsteförhållande eller bedrivit sådan företagarverksamhet, som berättigar till ovan i 4 mom. 1 punkten eller 3—11 punkten avsedd grundpension, lägges vid bestämmandet av samordningsgrunden till den pensionsgrundande lönen eller arbetsinkomsten i nämnda arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet 10/6 av beloppet av den tidigare pensionen.

9 a §.

Genom förordning må stadgas sådana undantag från stadgandena i denna lag, vilka för- anledes av ömsesidigt avtal med främmande stat.

12 a §.

För täckande av det ansvar och de kostnader, som beaktandet av arbetslöshetstid förorsakar pensionsanstalter som bedriver i denna lag och i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden avsedd verksamhet samt den i lagen om sjömanspensioner avsedda sjömanspensionskassan, skall den i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor avsedda centralkassan för arbetslöshetskassorna inom tid, som bestämmes av social- och hälsovårdsministeriet, årligen till pensionsskyddscentralen erlagga en försäkringspremie, som beräknas enligt ett av social- och hälsovårdsministeriet fastställt procenttal av de stödavgifter centralkassan erlagt. Detta procenttal skall fastställas

Förslag.

ordningsgrunden. Har arbetstagare omedelbart före pensionsfallet på grund av tidigare pensionsfall erhållit grundpension eller annan därmed jämförlig, på arbets- eller tjänsteförhållande grundad pension eller ock ålderdoms- eller invaliditetspension enligt lagen om sjömanspensioner och har han samtidigt under minst tre år stått i sådant arbets- eller tjänsteförhållande eller bedrivit sådan företagarverksamhet, som berättigar till *nedan* i 4 mom. avsedd grundpension, lägges vid bestämmandet av samordningsgrunden till den pensionsgrundande lönen eller arbetsinkomsten i nämnda arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet 10/6 av beloppet av den tidigare pensionen. *Beträffande tillämpningen av detta moment på arbetsförhållanden som lyda under lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden eller på företagarverksamhet som lyder under sagda lag gäller likväl vad därom är stadgat i nämnda lag.*

9 a §.

Pension enligt denna lag utbetalas även till finsk medborgare som är bosatt utomlands. Av särskilda skäl kan pensionsskyddscentralen besluta, att pension får utbetalas även till annan än finsk medborgare trots att han är bosatt utomlands.

På grundvalen av ömsesidigt avtal med främmande stat kan genom förordning stadgas undantag från stadgandena i 1 mom. Under samma förutsättningar kan genom förordning stadgas även andra undantag från stadgandena i denna lag.

12 a §.

För täckande av det ansvar och de kostnader, som beaktandet av arbetslöshetstid förorsakar pensionsanstalter som *bedriva* i denna lag och i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden avsedd verksamhet samt den i lagen om sjömanspensioner avsedda sjömanspensionskassan, skall den i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor avsedda centralkassan för arbetslöshetskassorna inom tid, som bestämmes av social- och hälsovårdsministeriet, årligen till pensionsskyddscentralen erlagga en försäkringspremie, som beräknas enligt ett av social- och hälsovårdsministeriet fastställt procenttal av de stödavgifter centralkassan erlagt. Detta procenttal skall fastställas

Gällande lag.

så, att i försäkringspremie enligt uppskattning inflyter samma belopp, som skulle erhållas, om för löner, som motsvara i 7 b § avsedda arbetslöshetsunderstöd, skulle erläggas en mot medelpremien enligt denna lag svarande premie.

Förslag.

så, att i försäkringspremie enligt uppskattning inflyter samma belopp, som skulle erhållas, om för löner, som motsvara i 7 b § avsedda arbetslöshetsunderstöd, skulle erläggas en mot medelpremien enligt denna lag svarande premie. *På framställning av pensionskyddscentralen kan social- och hälsovårdsministeriet bestämma att förskott på ovan avsedd försäkringspremie skall erläggas.*

13 §.

Premie- och placeringskreditförsäkring skola upptagas i pensionskyddscentralen, såframt ej social- och hälsovårdsministeriet medgivit, att de regleras på annat sätt. Pensionskyddscentralen är skyldig att bevilja och hålla i kraft sådan försäkring, likväl under förutsättning, att för kreditförsäkringsbeloppet, till den del det överstiger av social- och hälsovårdsministeriet på förslag av pensionskyddscentralen fastställt gränsbelopp, vid anfordran ställes i 47 § 1 mom. lagen om försäkringsbolag avsedd eller av pensionskyddscentralen godkänd annan säkerhet.

Premie- och placeringskreditförsäkring skola upptagas i pensionskyddscentralen, såframt ej social- och hälsovårdsministeriet medgivit, att de regleras på annat sätt. Pensionskyddscentralen är skyldig att bevilja och hålla i kraft sådan försäkring, likväl under förutsättning att för kreditförsäkringsbeloppet, till den del det överstiger *ett* av social- och hälsovårdsministeriet på förslag av pensionskyddscentralen fastställt gränsbelopp, vid anfordran ställes i 10 kap. 3 § 1 mom. lagen om försäkringsbolag (1062/79) avsedd eller av pensionskyddscentralen godkänd annan säkerhet.

19 c §.

Har pensionsanstalt beviljat arbetstagare invalidpension retroaktivt och har arbetsgivaren för samma tid till honom utbetalt lön för sjukdomstiden, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren under förutsättning att arbetsgivarens ansökan inkommit till pensionsanstalten innan den pension som skall betalas retroaktivt utgivits. Pensionen utgår likväl högst till det belopp som utbetalts i lön för samma tid. Pensionen utbetalas icke till arbetsgivaren till den del den på grundval av 4 § 3 mom. skall utges till sjukförsäkringsfonden, ej heller i det fall att arbetsgivaren med stöd av annan lag erhållit ersättning för den lön som han utbetalt för sjukdomstiden.

Denna lag träder i kraft den 198 . Lagens 13 § tillämpas likväl från och med den 1 januari 1980.

Denna lags 2 § 3 mom. tillämpas på sådant i lagrummet avsett förhållande, som ligger till grund för pensionskyddet, i fråga om tid som löper medan lagen är i kraft.

2.

Lag

angående ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden.

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 7 § 1 mom. och 11 § 2 mom. lagen den 9 februari 1962 om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/62),

dess lagrum sådana de lyder, 7 § 1 mom. i lag av den 9 februari 1979 (152/79) och 11 § 2 mom. i lag av den 22 november 1963 (526/63), samt

fogas till 5 §, sådan den lyder delvis ändrad genom lagar av den 29 december 1972 och den 28 juli 1978 (935/72 och 594/78), ett nytt 6 mom., varvid det nuvarande 6 mom. blir 7 mom., som följer:

Gällande lag.

Förslag.

5 §.

Har i 8 § 3 mom. lagen om pension för arbetstagare avsett annat arbets- eller tjänsteförhållande än sådant varom stadgas i denna lag eller annan än däri avsedd företagarverksamhet fortgått under sådant kalenderår, eller i nämnda moment avsedd pension under minst tre på varandra följande sådana kalenderår, varunder arbetstagaren i arbete som avses i denna lag förtjänat minst 800 mark, sammanräknas för bestämmande av samordningsgrunden den i arbete som avses i denna lag uppburna lönen och den i annat tjänste- eller arbetsförhållande eller i annan företagarverksamhet samtidigt erhållna förtjänsten eller den samtidiga pensionen på sätt därom stadgas i nämnda moment. Härvid användes såsom lön, som erhållits i arbete som avses i denna lag, genomsnittet per månad av de under ifrågavarande parallella kalenderår i dylikt arbete uppburna faktiska lönerna. Vad ovan är stadgat utgör ej hinder för användande av ovan i 5 mom. avsedd medel-lön såsom samordningsgrund, om detta leder till ett förmånligare resultat för arbetstagaren.

7 §.

Har till invalidpension berättigad arbetstagare omedelbart före inträdet av den sjukdom eller uppkomsten av det lyte eller den skada, som utgör den huvudsakliga orsaken till invaliditeten, under en tid av 540 sådana dagar, för

7 §.

Har till invalidpension berättigad arbetstagare omedelbart före inträdet av den sjukdom eller uppkomsten av det lyte eller den skada, som utgör den huvudsakliga orsaken till invaliditeten, under en tid av 540 sådana dagar,

Gällande lag.

vilka han icke erhållit i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor (125/34, 328/60) avsett dagunderstöd, i arbete som avses i denna lag förtjänat minst 800 mark, beaktas såsom pensionsgrundande lön även den lön, som han skulle ha förtjänat från invaliditetens början till dess han uppnått pensionsåldern. På samma sätt förfares om kvinnlig arbetstagarare under den tid av högst nio år omedelbart före inträdet av den sjukdom eller uppkomsten av det lyte eller den skada, som utgör den huvudsakliga orsaken till invaliditeten, haft i 4 § 5 mom. lagen om pension för arbetstagarare avsett barn som är yngre än tre år och den i första meningen avsedda tidsperioden om 540 dagar under sagda tid löpt till ända, såframt icke den tid som återstår till pensionsålderns uppnående eller motsvarande arbetsförtjänst, utan beaktande av sagda barnavårdstid skall räknas såsom berättigande till pension på grund av annat arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarkerksamhet. Det årliga beloppet av ovan sagda lön förutsättes uppgå till samma i enlighet med 9 § lagen om pension för arbetstagarare justerade belopp i mark, för vilket på grund av arbetstagararens arbetsförhållande i genomsnitt erlagts försäkringspremie i enlighet med denna lag under de kalenderår, under vilka han i arbete, som avses i denna lag, förtjänat minst 800 mark, eller, om han under inget kalenderår förtjänat minst detta belopp, till samma belopp som nämnda gränsbelopp. Löner, vilka införtjänats före 23 års ålder, beaktas dock endast, om de förtjänats under det kalenderår, under vilket den sjukdom, det lyte eller den skada, som utgör den huvudsakliga orsaken till invaliditeten, uppkommit, eller under vilket den ovan i andra meningen avsedda tidsperioden om 540 dagar löpt till ända, eller under tre kalenderår omedelbart före förstnämnda år. Vid beräkning av ovan avsedda belopp i mark, för vilket i genomsnitt erlagts försäkringspremie, beaktas icke tid, för vilken arbetstagararen före början av det kalenderår, som omedelbart föregått pensionsfallet, erhållit dagunderstöd i enlighet med lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor. Angående beräkningen av beloppet i mark stadgas närmare genom förordning.

Förslag.

för vilka han icke erhållit i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor (125/34) avsett dagunderstöd *eller i lagen om studieledighet (273/79) avsedd studieledighet*, i arbete som avses i denna lag förtjänat minst 800 mark, beaktas såsom pensionsgrundande lön även den lön, som han skulle ha förtjänat från invaliditetens början till dess han uppnått pensionsåldern. På samma sätt förfares om kvinnlig arbetstagarare under den tid av högst nio år omedelbart före inträdet av den sjukdom eller uppkomsten av det lyte eller den skada, som utgör den huvudsakliga orsaken till invaliditeten, haft i 4 § 5 mom. lagen om pension för arbetstagarare avsett barn som är yngre än tre år och den i första meningen avsedda tidsperioden om 540 dagar under sagda tid löpt till ända, såframt icke den tid som återstår till pensionsålderns uppnående eller motsvarande arbetsförtjänst, utan beaktande av sagda barnavårdstid, skall räknas såsom berättigande till pension på grund av annat arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarkerksamhet. Det årliga beloppet av ovan sagda lön förutsättes uppgå till samma i enlighet med 9 § lagen om pension för arbetstagarare justerade belopp i mark, för vilket på grund av arbetstagararens arbetsförhållande i genomsnitt erlagts försäkringspremie i enlighet med denna lag under de kalenderår, under vilka han i arbete, som avses i denna lag, förtjänat minst 800 mark, eller, om han under inget kalenderår förtjänat minst detta belopp, till samma belopp som nämnda gränsbelopp. Löner, vilka införtjänats före 23 års ålder, beaktas dock endast, om de förtjänats under det kalenderår, under vilket den sjukdom, det lyte eller den skada, som utgör den huvudsakliga orsaken till invaliditeten, uppkommit, eller under vilket den ovan i andra meningen avsedda tidsperioden om 540 dagar löpt till ända, eller under tre kalenderår omedelbart före förstnämnda år. Vid beräkning av ovan avsedda belopp i mark, för vilket i genomsnitt erlagts försäkringspremie, beaktas icke tid, för vilken arbetstagararen före början av det kalenderår, som omedelbart föregått pensionsfallet, erhållit dagunderstöd i enlighet med lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor. Angående beräkningen av beloppet i mark stadgas närmare genom förordning.

*Gällande lag.**Förslag.*

11 §.

Placeringarna skola göras med beaktande av trygghet, avkastning och arbetspensionskassans solvens. Vid bedömningen av tryggheten bör avseende även fästas vid bevarandet av placeringarnas realvärde. Såframt säkerheten för placering icke utgöres av i 47 § 1 mom. 1—4 punkterna lagen om försäkringsbolag nämnda eller till sin art och säkerhet därmed jämförbara värdepapper eller förbindelser eller av fast egendom, som till sitt värde motsvarar placeringen, skall som säkerhet för placeringen upptagas placeringskreditförsäkring i pensionskyddscentralen.

Placeringarna skola göras med beaktande av trygghet, avkastning och arbetspensionskassans solvens. Vid bedömningen av tryggheten bör avseende även fästas vid bevarandet av placeringarnas realvärde. Såframt säkerheten för placering icke *utgör* i 10 kap. 3 § 1 mom. 1—4 punkterna lagen om försäkringsbolag (1062/79) nämnda eller till sin art och säkerhet därmed jämförbara värdepapper eller förbindelser eller fast egendom, som till sitt värde motsvarar placeringen, skall som säkerhet för placeringen upptagas placeringskreditförsäkring i pensionskyddscentralen.

Denna lag träder i kraft den 198 . Lagens 11 § tillämpas likväl från och med den 1 januari 1980.

Denna lags 5 § 6 mom. tillämpas på pension, som grundar sig på pensionsfall som inträffat under lagens giltighetstid.

I 5 § 6 mom. och 7 § 1 mom. av denna lag stadgade markbelopp motsvarar det för år 1962 fastställda löneindextalet.

3.

Lag

angående ändring av 17 § lagen om pension för lantbruksföretagare.

I enlighet med riksdagens beslut ändras 17 § 2 mom. lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare (467/69) som följer:

*Gällande lag.**Förslag.*

17 §.

Placeringarna skall göras med beaktande av trygghet, realvärdets bevarande, avkastning och pensionsanstaltens betalningsberedskap. Säkerheten för placering skall utgöras av i 47 § 1 mom. 1—4 punkterna lagen om försäkringsbolag (450/52) nämnda eller till sin art och

Placeringarna skall göras med beaktande av trygghet, realvärdets bevarande, avkastning och pensionsanstaltens betalningsberedskap. Säkerheten för placering skall *utgöra* i 10 kap. 3 § 1 mom. 1—4 punkterna lagen om försäkringsbolag (1062/79) nämnda eller till sin art

Gällande lag.

säkerhet därmed likställbara värdepapper eller förbindelser eller av fast egendom, som till sitt värde motsvarar placeringen, eller ock av placeringskreditförsäkring, vilken beviljats av pensionsskyddscentralen.

Förslag.

och säkerhet därmed likställbara värdepapper eller förbindelser eller fast egendom, som till sitt värde motsvarar placeringen, eller ock placeringskreditförsäkringen, vilken beviljats av pensionsskyddscentralen.

Denna lag tillämpas från och med den 1 januari 1980.